



Samenvatting

In maart 2025 heeft Stichting Maastricht Maakt contact opgenomen met de gemeente Maastricht om aan te geven dat de Maastrichtse maakindustrie een duaal traject voor statushouders wil ontwikkelen. In dit traject worden Nederlandse taallessen vanuit de inburgering gecombineerd met een leerwerkplek binnen de Maastrichtse maakindustrie. Enkel gemeenten werden in de mogelijkheid gesteld om bij het Rijk een aanvraag in te dienen voor deze subsidieregeling. Om het initiatief van Stichting Maastricht Maakt te kunnen realiseren heeft de gemeente Maastricht deze subsidie bij het Rijk aangevraagd.

In oktober 2025 is deze subsidie met een maximaal subsidiebedrag van € 455.903,00 toegekend. Het gaat om een subsidiabele periode van drie jaar van 1 februari 2026 – 31 januari 2029. Om het bedrag te kunnen verstrekken aan Stichting Maastricht Maakt, heeft de gemeente Maastricht een incidentele subsidie verleend. Daarnaast is een aanwijzingsbesluit dienst van algemeen economisch belang vastgesteld om ongeoorloofde staatssteun te voorkomen.

1. Beslispunten

1. Het aanwijzingsbesluit DEAB (dienst van algemeen economisch belang) voor Stichting Maastricht Maakt -het Duaal traject Maastricht MaakTalent- vast te stellen.
2. Een incidentele subsidie van € 455.903,00 te verlenen aan Stichting Maastricht Maakt voor het ontwikkelen van een traject voor statushouders waarin inburgeren, werken en leren wordt gecombineerd, nadat het aanwijzingsbesluit DAEB onherroepelijk is geworden.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 31 maart:

Conform.



2. Aanleiding

De gemeente Maastricht heeft in het kader van de Wet inburgering 2021 de wettelijke taak om statushouders te ondersteunen bij het volbrengen van het inburgeringstraject. Strekking van deze wet is dat statushouders zo snel mogelijk kunnen meedoen, liefst via betaald werk. Bij voorkeur worden Nederlandse taallessen gecombineerd met een (werk)plek waar de taal in de praktijk kan worden gebracht. In de Wet inburgering 2021 wordt dit 'duaal inburgeren' genoemd.

In maart 2025 heeft Stichting Maastricht Maakt contact opgenomen met de gemeente Maastricht om aan te geven dat de Maastrichtse maakindustrie het initiatief wil nemen een duaal traject voor statushouders vorm te geven en te realiseren. In dit traject, met de naam Maastricht MaakTalent, worden Nederlandse taallessen vanuit de inburgering (door VISTA Taal+) gecombineerd met een leer-werkplek binnen de Maastrichtse maakindustrie. In dit traject wordt door Stichting Maastricht Maakt samenwerking gezocht met de MTB en Podium24.

Subsidieverlening

Om dit traject te kunnen vormgeven en te realiseren heeft Maastricht Maakt aangegeven een AMIF-subsidie aan te vragen bij het Rijk. Inschrijvingen moeten via een gemeente worden aangevraagd en dienen een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk doel van inburgering waarbij alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig meedoen in de Nederlandse maatschappij. Initiatieven zoals deze zijn essentieel om inburgeringstrajecten sneller en effectiever te laten verlopen. De gemeente Maastricht onderschrijft deze aanpak en heeft voor Maastricht Maakt de subsidie aangevraagd.

In oktober 2025 heeft het Rijk een beschikking verstuurd waarin is aangegeven dat subsidie voor dit specifieke ingediende project wordt verleend voor een maximaal bedrag van € 455.903,00.

De rol van de gemeente is nu om, de verleende subsidie uit te keren aan Maastricht Maakt via een incidentele subsidie. Deze werkwijze van het Rijk maakt gemeenten medeverantwoordelijk voor het voorkomen van ongeoorloofde Staatssteun. Indien er namelijk sprake is van ongeoorloofde Staatssteun bestaat het risico dat de subsidie moet worden terugbetaald en teruggevorderd (via het Rijk door de gemeente bij Stichting Maastricht Maakt).

Om dit te voorkomen moet er een aanwijzingsbesluit dienst van algemeen economisch belang (DAEB) worden vastgesteld. Deze diensten bevinden zich op het grensvlak tussen publieke belangen op nationaal en lokaal niveau, en de regels van de interne markt. Decentrale overheden mogen deze



diensten beleggen bij een onderneming, als de markt de diensten onvoldoende oppakt of deze niet tegen maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden verricht. De overheid mag de onderneming daarna compenseren voor het uitvoeren van de dienst.

3. Beoogd effect

Doelstelling is om met behulp van een duaal traject binnen de drie subsidiabele jaren minimaal 40 statushouders met een uitkering in het kader van de Participatiewet een duurzame betaalde werkplek te bieden bij een van de aangesloten maakbedrijven.

4. Argumenten

1.1. Een aanwijzingsbesluit DAEB voorkomt ongeoorloofde staatssteun.

Met het aanwijzingsbesluit beargumenteert de gemeente waarom de diensten die Stichting Maastricht Maakt ontwikkelt en realiseert er een is die van algemeen economisch belang is en daarmee anders moet worden behandeld dan diensten die niet van algemeen economisch belang zijn. Om van het DAEB-vrijstellingsbesluit gebruik te kunnen maken moet er sprake zijn van een algemeen economisch belang en marktfalen. Hier is sprake van omdat momenteel onvoldoende duale trajecten voor statushouders beschikbaar zijn. In het algemeen zijn er met de inzet van een duaal traject kansen op een versnelde en effectievere integratie. Daarnaast wordt verwacht dat er minder gebruik wordt gemaakt van uitkeringen in het kader van de Participatiewet. Vanuit economisch belang wordt ingezet op het verminderen van arbeidstekorten. Om een duaal traject goed te kunnen vormgeven en realiseren, wordt nauwe samenwerking gevraagd tussen gemeente, werkgevers, opleiders en taalscholen. Dat deze trajecten er momenteel te weinig zijn, kan gezien worden als een vorm van marktfalen.

2.1 Duale trajecten voor statushouders zorgen voor een snellere en effectievere inburgering.

De combinatie van het leren van de Nederlandse taal en deze kunnen toepassen in de dagelijkse praktijk, draagt bij aan een versnelling in de taalontwikkeling. Tevens leren statushouders de Nederlandse werkcultuur kennen, draagt het bij aan de ontwikkeling van een sociaal netwerk en heeft het positieve effecten op het draagvlak in de samenleving.

2.2 Het Duaal traject Maastricht MaakTalent beoogt statushouders een betaalde werkplek te bieden in de maakindustrie.

Bij huisvesting in de gemeente Maastricht maken de meeste statushouders in eerste instantie gebruik



van een bijstandsuitkering in het kader van de Participatiewet. Met de inzet van dit traject zullen statushouders sneller worden ondersteund naar een duurzame betaalde baan binnen de maakindustrie en zijn daarmee minder lang afhankelijk van een uitkering.

2.3. De gemeente Maastricht heeft baat bij een divers scala aan duale trajecten.

Volgens de cijfers van september 2025 volgt slechts 34,5% van de inburgeraars die gebruik maken van een uitkering in het kader van de Participatiewet een duaal traject. Momenteel is er onvoldoende aanbod in duale trajecten en is er sprake van te veel onbenut arbeidspotentieel. Het initiatief van Stichting Maastricht Maakt om een duaal traject vorm te geven en realiseren wordt daarom positief omarmd.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 De gemeente zet de gelden die het Rijk heeft verstrekt door aan de door het Rijk geselecteerd project en borgt dit met een aanwijzingsbesluit DAEB om te kunnen voldoen aan de gebruikelijke Staatssteunregels.

Een dergelijk aanwijzingsbesluit zorgt ervoor dat er geen sprake is van ongeoorloofde Staatssteun, omdat de gelden dan vallen onder het [DAEB Vrijstellingsbesluit](#).

2.1 Precedentwerking incidentele subsidie.

Precedentwerking is een risico dat hoort bij het verstrekken van incidentele subsidies. Dit vloeit voort uit een combinatie van discretionaire bevoegdheden en het Gelijkheidsbeginsel. Bestuursorganen hebben bij het verstrekken van een subsidie de vrijheid om een belangenafweging te maken tussen de aanvragen en het algemeen belang Artikel 4:23 Awb biedt enkele uitzondering voor incidentele subsidies, zodat deze zonder wettelijke grondslag kunnen worden verleend. Dit betekent dat er formeel een zekere vrijheid is bij het beslissen, vooral als het om eenmalige op projectmatige subsidies gaat (met een maximale duur van vier jaar). Besluitvorming die afwijkt van het bestaande beleid of vergelijkbare subsidies kan leiden tot verzoeken van andere partijen die aannemelijk maken dat zij dezelfde uitzonderingen zouden moeten krijgen (gelijkheidsbeginsel). Dit kan betekenen dat andere instellingen aanspraak maken op subsidie op basis van precedentwerking. Maastricht Maakt heeft deze subsidie zelf bij het Rijk aangevraagd en kan om deze reden aan hen worden toegekend. Dit beperkt daarmee het risico op precedentwerking.



2.2 Schaarse subsidies/mededingingsruimte

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft op 23 juli 2025 geoordeeld (ECLI:NL:RVS:2025:3399) dat begrotings/incidentele subsidies onder de regels vallen voor de verdeling van schaarse publieke middelen. Dit betekent dat gemeenten niet zomaar subsidies mogen toekennen aan “vaste organisaties”, maar dat zij openbare, transparante en eerlijke procedures moeten volgen waarbij meerdere partijen de kans krijgen om mee te dingen naar die subsidie. Daarbij moeten gemeenten ook uitleggen waarom zij vinden dat er objectieve, toetsbare en redelijke criteria zijn waardoor er voor de subsidie maar 1 serieuze gegadigde is. Derhalve zal het voornemen om deze subsidie te verstrekken, kenbaar worden gemaakt. (via een publicatie gedurende een periode van 8 weken op overheid.nl en de gemeentelijke website).

2.3 Het moeten terugvorderen van de subsidiegelden bij de ontwikkelende partijen door de gemeente namens het Rijk.

Dit speelt wanneer de ontvanger van de subsidie niet kan voldoen aan de subsidievoorwaarden van het Rijk ([Regeling Subsidieregeling AMIF, ISF en BMVI 2021–2027](#)). Dit risico leggen we met de incidentele subsidieverlening bij de ontvanger van de subsidie.

6. Financiële gevolgen

Het Rijk verstrekt eenmalig een maximale subsidie van € 455.903,00 voor het vormgeven en realiseren van een duaal traject door Stichting Maastricht Maakt. Een voorschot van € 200.000 is inmiddels vanuit het Rijk overgemaakt aan de gemeente Maastricht. De gemeente Maastricht zal gaan fungeren als subsidieverlener. Dit betekent dat het subsidiebedrag door Stichting Maastricht Maakt in voorschot nota's van € 50.000 zal worden aangevraagd, gemeente Maastricht zal de subsidie in parten van € 50.000 verlenen. Voordat een volgend voorschot wordt verleend, dient Stichting Maastricht Maakt de verantwoording van de uitgegeven gelden voor de gemeente inzichtelijk te maken volgens de richtlijnen zoals gesteld door het ministerie. Het totale bedrag dient binnen drie jaar te worden besteed.

Het Rijk vraagt voor deze subsidie 10% cofinanciering. Deze wordt gedragen door Stichting Maastricht Maakt.

Het Rijk heeft in het startgesprek met de gemeente en Stichting Maastricht Maakt aangegeven dat er voor deze subsidie sprake is van een inspanningsverplichting. De doelstelling om minimaal 40 statushouders een werkplek te bieden is geen harde eis. Mocht de doelstelling niet behaald worden,



dan is een gedegen verantwoording van belang om een risico op terugvordering te voorkomen.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Besluitvorming subsidieverlening

Stichting Maastricht Maakt heeft reeds een aanvraag voor een incidentele subsidie ingediend bij het subsidiebureau van de gemeente Maastricht. Met goedkeuring van het college kan deze subsidie worden verleend met het bedrag dat vanuit het Rijk is ontvangen. Vervolgens zal het voornemen tot subsidieverlening gedurende acht weken worden gepubliceerd op de subsidiepagina van de gemeente Maastricht. Op het moment dat er geen bezwaar wordt ingediend, kan over worden gegaan tot verlening.

Besluitvorming aanwijzingsbesluit dienst van algemeen economisch belang

Nadat het voornemen tot subsidieverlening bekend is gemaakt en er geen bezwaar wordt ingediend, is verlening van de subsidie onherroepelijk. Na goedkeuring van het college zal ook het aanwijzingsbesluit dienst van algemeen economisch belang in werking treden.

Uitvoering

Stichting Maastricht Maakt zal met haar samenwerkingspartners het Duaal traject Maastricht MaakTalent ontwikkelen en uitvoeren. Daarnaast stelt Stichting Maastricht Maakt een ervaren projectadministrator aan die zorg draagt voor een correcte (financiële) administratie en verslaglegging zoals vereist vanuit de subsidieregeling. De gemeentelijke consulenten inburgering bekijken binnen de reguliere inburgeringstrajecten welke statushouders de stap richting werk kunnen maken en of het toekomstige Duaal traject MaakTalent hierin passend is.

Evaluatie

Gedurende de subsidiabele periode van drie jaar wordt volgens de gestelde richtlijnen van het Rijk tweemaal een voortgangsrapportage opgevraagd en door de gemeente Maastricht ingediend. Voor de eindafrekening wordt een eindrapportage en onafhankelijk onderzoek gevraagd. De gemeente Maastricht is verantwoordelijk voor de indiening van deze documenten en zal er samen met Stichting Maastricht Maakt op toezien dat dit volgens de richtlijnen gebeurt.



8. Communicatie

Communicatie over de ontwikkelingen binnen dit proces tussentijds gedeeld met de gemeentelijke consulenten inburgering en de betrokken samenwerkingspartners van Stichting Maastricht Maakt. De raad zal bij vaststelling van het DAEB-besluit en het verstrekken van de subsidie via een raadsinformatiebrief worden geïnformeerd.